

Gunnars innlegg i kommunestyret 15.12.2021

Jeg vil, på vegne av SV, begynne med å trekke fram to svært positive tiltak i budsjettforslaget: Det er gledelig at det nå blir slutt den uverdige praksisen med å kutte i sosialstøtten tilsvarende barnetrygden for de familiene som sliter mest. Det er også bra at den nye regjeringa – etter påtrykk fra SV – nå er enige om at ordningen også blir ulovlig fra 1. september 2022.

Og jeg er glad for at vi nå kan sikre Frivilligsentralen tilstrekkelige midler slik at ildsjelene der kan fortsette sin samfunnsnyttige innsats også i 2022. Men det er viktig at vi nå finner en mer langsiktig og forutsigbar finansieringsløsning for sentralen, slik det legges opp til i verbalpunkt 11 *[Nord-Odal kommunestyre vil innen 2.kvartal 2022 komme tilbake til en mer langsiktig løsning på det finansielle rundt Frivilligsentralen. Det umiddelbare behovet for 2022 på 215.000 tas gjennom mindre avsetning til ubudne fond].*

Norske kommuner har i en årrekke blitt utsatt for systematisk underfinansiering fra ulike stortingsflertall og regjeringer. Den dårlige kommuneøkonomien tvinger lokalpolitikere over hele landet til å kutte i de mest grunnleggende oppgavene vi er satt til å utføre; oppgaver som er pålagt kommunene uten at det følger tilstrekkelige midler med. Vi blir stadig bedt om å prioritere og effektivisere. Nå er det ikke mulig å stramme inn mer uten at det merkes på lovpålagte oppgaver som undervisning eller omsorgstjenester.

Som lokalpolitikere mangler vi et økonomisk handlingsrom som kan gjøre det mulig å innfri alle de gode forsettene alle partiene har om å legge til rette for best mulige kommunale tjenester. Det bærer også dette budsjettet preg av, i likhet med alle andre jeg har vært med på å vedta siden 2003.

Det er viktig nå at vi starter å bygge opp at fond. En sparekapital vil være god å ha når uforutsette utgifter dukker opp.

Men det er også positive utviklingstrekk! Vi gleder oss over den store kulturaktiviteten i bygda: I biblioteket, i rockeklubben, i idrettslag, i kor og korps, i friluftsansjasjoner og ikke minst den store frivillige satsingen på Prestgarden. Alle frivillighetsbaserte tilbud må stimuleres, jamfør «frivillighetsløftet» i verbalpunktene 5 og 6: *[Nord-Odal kommunes Frivilligløfte: I tillegg til den foreslåtte inkluderingsdugnad på 250.000 ønsker kommunestyret å gi 500.000 til Frivilligløftet. Beløpet salderes når man tydeligere får klargjort økte inntekter som resultat av vindkraftutbygginga. Utvalg for oppvekst og kultur disponerer beløp og lager bestemmelser for tildeling i samarbeid meg fagadministrasjon og kommunedirektøren. Nord-Odal kommunestyre ønsker å signalisere etablering av BUA fra 2023 og ber utvalg for oppvekst og kultur i samarbeid med fagadministrasjon og kommunedirektør arbeide fram et beslutningsgrunnlag til budsjettbehandling høsten 2022. Kommunestyret ser dette i sammenheng med Frivilligløftet og kommunens deltakelse i oppvekstprogrammet Absolutt.]*

Nord-Odal er en kulturkommune. Det er et faktum som vi bør benytte i arbeidet med markedsføring og innbyggerrekruttering. I går snakket jeg med en familie, bosatt i en annen landsdel, som nå sterkt vurderer å bosette seg i Nord-Odal fra neste høst. De begrunner det ikke minst med det gode og omfattende aktivitetstilbudet i kultursektoren og den korte reisetida kollektivt til Oslo.

Innbyggerrekruttering må være et prioritert satsingsområde i åra framover. Vi må legge til rette for boligbygging i alle deler av bygda, og vi må sette i gang – som det sies i verbalpunkt 3 – å øke innbyggernes muligheter for å komme inn på boligmarkedet ved å utvikle konseptet «leie til eie».

Når det gjelder den svært vanskelige bemanningssituasjonen innen helse og omsorg, er det i alle fall ett lyspunkt: 26 har meldt sin interesse for å ta fagbrev for helse- og omsorgsarbeidere i et voksenopplæringsopplegg her i Nord-Odal, og etter det jeg forstår er finansieringen av dette i ferd med å falle på plass. Sammen med omorganiseringstiltak i samarbeid med fagforeninger og tillitsvalgte, kan dette bidra til å lette arbeidssituasjonen både for sjukepleiere og helsefagarbeidere. Dessverre ser det ikke ut til at det blir enklere å rekruttere nettopp sjukepleiere i overskuelig framtid. Dette er noe regjering og stortingspolitikere nå umiddelbart må ta tak i.

Skolestruktur er kanskje den viktigste saken vi folkevalgte skal behandle i 2022. Den legger premisser også for dette budsjettet og for økonomiplanen i mange år framover. SV har tydelig signalisert at vi vil ha skole både i Sand og i Mo. Det må også være barnehager begge steder. Jeg er glad for at Utdanningsforbundet i sin uttalelse støtter dette. Når vi på nyåret skal bestemme den endelige strukturen, må vi tenke på at skole ikke bare er pedagogikk, men i høyeste grad også et viktig fundament for en helhetlig og positiv samfunnsutvikling. Jeg er glad for det store engasjementet vi nå opplever ute på bygda. Det forplikter oss som folkevalgte. Jeg ser fram til en grundig og god behandling av de ulike alternativene når den oppdaterte rapporten legges fram over nyttår.

I en budsjettdebatt er det lett å hefte seg ved alt som er negativt og vanskelig. Vi skal heller ikke underslå at lånegjelda er bekymringsfull. Store låneopptak i åra som kommer må begrenses. Men vi bør løfte hodet og være stolte av at vi, tross alt, også sammenliknet med mange kommuner rundt oss, har svært gode kommunale tjenester i Nord-Odal. Vi bør bli flinkere til å signalisere dette til omverdenen. Vi må bli flinkere til framsnakke bygda vår og jobbe knallhardt for å øke innbyggertallet.

Som vi fikk høre tidligere i møtet, er vindkraftutbygginga er godt i gang. Den begynner også å gi positive ringvirkninger for bygda. Som jeg har sagt mange ganger før; nå må alle gode krefter gå sammen om å benytte de mulighetene dette prosjektet gir, både økonomisk og næringsmessig.

Til slutt: Kommunestyret bør rette en stor takk til kommunedirektøren og hennes stab, alle andre hardt arbeidende medarbeidere i kommunen, og alle frivillige ildsjeler i lag og foreninger rundt om i bygda; for en formidabel, ekstraordinær innsats til fellesskapets beste i 2021.